

**UCHWAŁA NR XXII/168/2020
RADY GMINY KWILCZ**

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2020 r., poz.2050) Rada Gminy Kwilcz uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kwilcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kwilcz oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Kwilczu.

Przewodniczący Rady
Gminy

Grzegorz Korpik

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2021 ROK

I. Wprowadzenie

Zgodnie z ogólnie przyjętą definicją - uzależnienie to nabyta silna potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji. Określa się je także jako ryzykowne, wymykające się spod kontroli zachowanie.

Według najnowszej definicji amerykańskich specjalistów, uzależnienie to permanentna choroba mózgu wymagająca odpowiedniego leczenia – bez znaczenia czy to uzależnienie od alkoholu, leków czy hazardu – nie ma to nic wspólnego z siłą woli [<https://www.medonet.pl/psyche/uzaleznienia,uzaleznienie-to-choroba-mozgu---nowa-definicja-nalogow,artykul,1648835.html>].

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii termin narkomania określa, jako „stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”.

Natomiast „uzależnienie od środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych – zespół zjawisk psychicznych lub somatycznych wynikających z działania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stale lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem.”

Narkotyki to środki odurzające, które poprzez stosowanie niezgodne z przeznaczeniem oraz nadużywanie i nielegalne zdobywanie prowadzą do narkomanii.

Do najbardziej znanych narkotyków należą m.in. opium, morfina, heroina, kokaina, marihuana, haszysz, amfetamina i halucynogeny. Na rynku pojawiają się wciąż nowe substancje o działaniu odurzającym lub pobudzającym – często produkowane w postaci

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

zbliżonej do lekarstw, np. w pastylkach lub w pigułkach [P. Rosik, *Wybór należy do Ciebie. Poradnik dla młodzieży*, Wyd. Stowarzyszenie KARAN, Warszawa 1999, str. 48].

Z najnowszych badań wynika, że w polskim społeczeństwie używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż konsumpcja napojów alkoholowych. Ponadto skala używania narkotyków w Polsce na tle innych krajów UE nie jest duża. W przypadku używania narkotyków w populacji generalnej marihuana jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż pozostałe nielegalne substancje psychoaktywne. Jednakże dane dotyczące młodzieży wymagają uwagi specjalistów, ponieważ odsetek użytkowników marihuany w tej grupie znajduje się powyżej średniej europejskiej [file:///C:/Users/PC3/Downloads/Raport%20o%20stanie%20narkomanii%20w%20Polsce%202019.pdf]

Wśród najczęstszych źródeł zjawiska uzależnienia od środków psychoaktywnych wymienia się:

- pojawienie się grup nacisku ekonomicznego, handlowego, produkcyjnego,
- presja na bezwzględne dostosowanie się do konsumpcyjnego stylu życia,
- kryzys wychowawczy w szkole i rodzinie spowodowany złą sytuacją materialną i towarzyszącymi jej patologiami,
- kryzys zdolności rodziny i szkoły do wprowadzania młodego człowieka w życie społeczne,
- kryzys autorytetów (przewaga wartości materialnych nad duchowymi i intelektualnymi utożsamianie szacunku z posiadaniem majątkiem lub władzą i stosowaną przemocą)- niewielkie środki jakimi dysponuje rodzina lub placówki wychowawcze w porównaniu z tymi jakimi dysponują media i potężne gangi narkotykowe,
- jednocześnie narastające zjawisko uzależnień wskazuje na załamywanie się więzi międzyludzkich stanowiących tradycję, siłę i źródło wsparcia w trudnych sytuacjach w chwilach poszukiwania odpowiedzi na pytania o cel i sens życia, o styl życia.

Obecnie wzrasta potrzeba okazywania życzliwości, serdeczności, przyjaźni i zaufania w sytuacji, gdy ludzie nie mają dla siebie czasu. Coraz wyraźniej widać, że przedmiotowe relacje międzyludzkie są niewystarczające dla zaspokojenia dążeń wspólnotowych. Człowiek potrzebuje drugiego człowieka i jego czasu dla siebie – czas to największa wartość, która obecnie została zdegradowana i nie tworzy już relacji i więzi międzyludzkich [P. Rosik, *Wybór należy do Ciebie. Poradnik dla młodzieży*, Wyd. Stowarzyszenie KARAN, Warszawa 1999, str. 49].

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Narkotyki podobnie jak alkohol oraz inne nałogi pomagają wypełnić pustkę – emocjonalny ból, poczucie krzywdy oraz zagrożenia. Stają się alternatywą dla braku sukcesów, doznań i prawdziwych uczuć – miłości oraz przyjaźni. Osoba sięgająca po narkotyki nie zadaje sobie trudu odnalezienia prawdziwej przyczyny swoich niepowodzeń. Trudny okres dojrzewania do dorosłości sprzyja postawom buntu, agresji i niezgody na moralny oraz społeczny porządek świata. Otoczenie nie zawsze wykazuje w tym czasie wystarczające oparcie i zrozumienie. Chęć wejścia w kontakt z narkotykami nie jest wynikiem tylko i wyłącznie kryzysów związanych z okresem dojrzewania ale wiąże się również z błędami popełnianymi w całym procesie wychowawczy młodego człowieka, a przede wszystkim niedostatecznym ukształtowaniem hierarchii wartości oraz duchowości [Tamże, str. 53-54].

Obecnie dużym problemem, który pojawił się w Europie w połowie poprzedniej dekady, są dopalacze. W Polsce problem ten zaczął narastać w ostatnich latach. Problem dopalaczy rozwijał się na styku świata substancji legalnych i nielegalnych. Dopapalacze oferowane są w większości krajów europejskich, a także w Internecie. Wszędzie problem ten jest przedmiotem troski władz i zaniepokojenia społecznego. Nasza wiedza na temat dopalaczy jest wyrywkowa, zarówno na wymiarze farmakologicznym, jak społeczno-kulturowym. Brak nawet precyzyjnej naukowej definicji „dopalaczy”. „Dopalacze” określić można jako preparaty zawierające w swym składzie substancje psychoaktywne nie objęte kontrolą prawną. Niektóre z nich są pochodzenia roślinnego, inne – syntetycznego. Dopapalacze w zasadzie cieszą się statusem legalności – jednak obrót nimi odbywa się na zasadach pewnego wybiegu, stanowi omińnięcie prawa. W Polsce dopapalacze jeszcze do października 2010 r. sprzedawane były jak produkty kolekcjonerskie, w innych krajach sprzedawane bywają jako kadełka, sole do kąpieli, odświeżacze powietrza, itp. Z używaniem „dopalaczy” wiąże się wiele zagrożeń. Są to nowe, nieprzebadane substancje przyjmowane wedle nowych nierozpoznanych wzorów. W efekcie brak doświadczeń z tymi substancjami u użytkowników zwiększa ryzyko powikłań. O niektórych z tych substancji można przypuszczać, że są bardziej niebezpieczne niż ich nielegalne odpowiedniki, inne mogą się okazać całkiem niegroźne.

W 2010 r., szpitale raportowały liczne przypadki zatruc, w tym śmiertelnych. Zgłaszały też trudności w niesieniu pomocy osobom, które przedawkowały dopapalacze ze względu na trudny

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

do określenia obrazu toksykologicznego.

Dlatego też należy w dalszym ciągu podejmować działania zmierzające przede wszystkim do wzmocnienia systemu wartości młodzieży i rodzin - zwłaszcza wartości zdrowia oraz kształtowania przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków. Działania te powinny być oparte na edukacji publicznej dotyczącej konsekwencji prawnych, zdrowotnych i społecznych używania narkotyków.

W Polsce podstawę prawną rozwiązywania problemów dotyczących narkomanii stanowi *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii*.

W/w ustawa nakłada na gminę obowiązek realizowania – jako zadania własnego gminy – takich działań, jak:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego [Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii].

Zgodnie z art. 10 ust. 2 i 3 w/w ustawy realizacja zadań, o których mowa wyżej jest prowadzona w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

II. Diagnoza

W Programie uwzględniono diagnozę w zakresie występujących w szkołach
Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka oraz czynników chroniących przeprowadzoną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Diagnozę problemów środowiska szkolnego przeprowadzono na podstawie ankiet opracowanych przez Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny nt.: *Przemocy i agresji w szkole, Mój czas i zainteresowania w wirtualnym świecie* oraz *Zagrożenia dot. kontaktu i spożycia środków uzależniających* – przeprowadzonych w różnych grupach wiekowych; ankiety dot. udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej przeprowadzonej wśród nauczycieli, bieżącej obserwacji pracowników szkoły, konsultacji z wychowawcami, pracownikami świetlicy i nauczycielami przedmiotów, dobrej współpracy i licznych konsultacji z pracownikami GOPS, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Międzychodzie, PCPR, kuratorami Sądu Rodzinnego i Policji, informacji wynikających z działalności pedagoga i psychologa oraz zawartych w dokumentacji szkolnej oraz wywiadów z rodzicami i wizyt domowych w środowisku ucznia.

Na podstawie przeprowadzonych badań wyodrębniono zachowania problemowe, które stanowią zagrożenie dla właściwego rozwoju dzieci i młodzieży, a mianowicie:

- niepowodzenia szkolne,
- problemy dydaktyczne,
- opuszczanie terenu szkoły w czasie przerw,
- spóźnienia i wagary,
- lekceważenie obowiązków szkolnych,
- niski poziom kultury osobistej, wulgaryzmy,
- brak motywacji do działania,
- uleganie negatywnym wpływom grupy rówieśniczej,
- zbyt długie spędzanie czasu przy grach komputerowych i w Internecie,
- korzystanie ze stron internetowych dla dorosłych, przekazywanie sobie przez młodzież treści deprawujących, wzajemne zachęcanie się do przekraczania dozwolonych granic w świecie wirtualnym i rzeczywistym, nawiązywanie relacji z nieznajomymi w sieci,
- stosowanie różnych form przemocy – głównie psychicznej i cyberprzemocy, w mniejszym stopniu fizycznej,
- zażywanie środków psychoaktywnych (papierosy i e-papierosy oraz napojów alkoholowych - niskoprocentowych (o charakterze incydentalnym),

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

- niska świadomość społeczna niektórych rodziców, brak umiejętności wychowawczych,
- niewłaściwe wzorce zachowań w domu rodzinnym i w środowisku ucznia,
- bierna postawa rodziców wobec narastających problemów wychowawczych ucznia (brak zainteresowania i konsekwencji),
- funkcjonowanie w niepełnych rodzinach bądź rodzice w nowych związkach,
- brak sprawowanej opieki rodzicielskiej i przekazanie opieki nad dzieckiem innym członkom rodziny,
- brak właściwego nadzoru nad czasem wolnym ucznia,
- konflikty w rodzinie o różnym stopniu nasilenia i problemy emocjonalne rodziców,
- trudności materialne, niezaradność życiowa rodziców i zaniedbania środowiskowe oraz związane z tym kryzysy: rozwojowe, egzystencjalne i sytuacyjne.

Powyższe trudności wychowawcze i dydaktyczne odnoszą się do poszczególnych jednostek i nie są zjawiskiem dotyczącej większej grupy dzieci/młodzieży. Podobnie zachowania nacechowane demoralizacją mają charakter incydentalny. Natomiast w dzisiejszej rzeczywistości szerszy zasięg ma niewłaściwe korzystanie z Internetu i gier komputerowych. W większości rodzice nie mają właściwej kontroli nad czasem przebywania ucznia w sieci oraz sami dostarczają niewłaściwych wzorów w tym zakresie. W opinii rodziców i uczniów szkoła nadal jest bezpiecznym miejscem, jedynie zdarzają się obszary, w których należałoby zwiększyć czujność nauczycieli w czasie dyżurów.

Przeprowadzona Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Kwilcz umożliwiła zapoznanie się z problemami mieszkańców gminy i uczniów szkoły podstawowej, a zwłaszcza ich postaw i doświadczeń związanych z wybranymi zagrożeniami społecznymi oraz uzależnieniami.

Do zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przyznało się 6% młodych mieszkańców gminy, co stanowi 7 osób. Prawie wszyscy zażywali substancje psychoaktywne mając 14-16 lat. Zdecydowana większość sięgnęła po marihuanę lub haszysz. Wśród okoliczności zażycia substancji psychoaktywnych po raz pierwszy najczęściej wymienia się: spożywanie substancji psychoaktywnych ze znajomymi na podwórku, ciekawość, a także chęć dobrej zabawy i doznania przyjemności/relaksacji.

Natomiast jeżeli chodzi o dostępność środków psychoaktywnych dla młodzieży to 8% ocenia możliwość zdobycia narkotyków jako łatwe, natomiast 15% zna miejsca w swojej miejscowości, gdzie może kupić narkotyki lub dopalacze.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Z badań wynika, że 2% uczniów uważa zażywanie narkotyków za raczej nie szkodliwe lub zdecydowanie szkodliwe, a 10% nie potrafi tego ocenić. Dla większości młodych ludzi uzależnienia od środków psychoaktywnych wiążą się z zaburzeniami zdrowia fizycznego i psychicznego. Wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy młodzi ludzie czerpią przede wszystkim z telewizji i Internetu, ale znaczny odsetek wskazał również na nauczycieli.

Z przeprowadzonego badania diagnozującego problemy społeczne na terenie Gminy Kwilcz oraz diagnozy problemów środowiska szkolnego, tak jak w latach poprzednich problem zażywania substancji psychoaktywnych przez młodych mieszkańców gminy nie jest alarmujący, jednak dostrzegalny.

Problemem wśród dzieci i młodzieży w dalszym ciągu jest palenie tytoniu, a w ostatnim czasie dostrzega się wzrost używania e-papierosów, które są bardzo popularne wśród młodzieży, zastępując tradycyjne papierosy.

Ponadto część uczniów posiada niepełną wiedzę na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych, co domaga się zastosowania szerokich działań profilaktycznych.

III. Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Kwilczu na 2021 rok

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok zwany dalej „Programem” przedstawia zadania własne Gminy Kwilcz w zakresie przeciwdziałania narkomanii wynikające z art. 10 ust. 1 *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii*. Program uwzględnia postanowienia *Narodowego Programu Zdrowia oraz Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2020-2024*.

Cele i zadania powstały na bazie dotychczasowych doświadczeń związanych z realizacją Programu w latach ubiegłych oraz wyników zawartych w *Diagnozie problemów społecznych na terenie Gminy Kwilcz, Diagnozie problemów środowiska szkolnego i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016 – 2026*.

1. Cele strategiczne Programu

- ograniczenie zażywania środków odurzających, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych występujących na terenie Gminy Kwilcz.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

2. Cele operacyjne Programu

- promowanie postaw społecznych oraz zdrowego stylu życia, jako ważnych aspektów w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej,
- wzrost poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy.

3. Zadania Programu

a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

- kontynuacja działalności Punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin – wsparcie psychologiczne, udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym,
- przeprowadzanie rozmów oraz podejmowanie działań motywujących osoby uzależnione od narkotyków oraz osoby zagrożone uzależnieniem do udziału w zajęciach terapeutycznych oraz podjęcia leczenia odwykowego, a także udzielanie pomocy osobom z otoczenia osoby uzależnionej,
- organizacja zajęć profilaktycznych,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- współpraca z placówkami leczenia uzależnień.

b) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- prowadzenie świetlic środowiskowych,
- organizację szkoleń i warsztatów z zakresu przeciwdziałania narkomanii w jednostkach oświatowych gminy,
- udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych narkomanii i jej skutkom,
- współpracę z Policją oraz innymi instytucjami i podmiotami w zakresie informacyjno-edukacyjnej działalności profilaktycznej,

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

- organizację wycieczki letniego z programem zajęć profilaktycznych dla dzieci
- organizację lub dofinansowanie imprez, spektakli, warsztatów oraz innych zajęć i wydarzeń o charakterze profilaktycznym organizowanych na terenie gminy i adresowanych do mieszkańców gminy,
- podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat problemu narkomanii m.in. poprzez organizowanie prelekcji i pogadanek,
- upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy osobom zagrożonym lub dotkniętym tym problemem.

c) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

- podejmowanie wraz z Policją działań mających na celu zmniejszenie dostępności narkotyków na terenie gminy i powiatu,
- szkolenie opiekunów świetlic środowiskowych, wychowawców, pedagogów szkolnych oraz innych osób zaangażowanych w prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży,
- podnoszenie kwalifikacji członków Komisji oraz Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach z zakresu przeciwdziałania narkomanii,
- zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących przeciwdziałania narkomanii,
- rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii obejmującej m.in. systematyczny przepływ informacji, organizowanie regularnych spotkań, podejmowanie wspólnych inicjatyw oraz wymianę doświadczeń.

d) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez:

- współpracę i wsparcie działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwilczu, Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu i Chudobczycach w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym od narkotyków oraz członkom ich rodzin.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii „Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i formy prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej, mając na względzie dobro dzieci i młodzieży.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii „szkoły i placówki prowadzą systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki w celu przeciwdziałania narkomanii”.

Działalność, o której mowa wyżej, obejmuje działania uprzedzające, które mają na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, mających związek z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków. Zachowania te charakteryzują się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, które niosą ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia lub wychowanka oraz jego otoczenia społecznego.

Do powyższych działań należy:

a) działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów, o których mowa w art. 3 ust.1 i art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,

b) działalność edukacyjna w szkole i placówce polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Działalność ta obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, oraz podejmowania szkolnej interwencji

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

profilaktycznej,

- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

c) działalność informacyjna w szkole i placówce polegająca na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 Rozporządzeniu , skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły lub placówki. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 Rozporządzenia,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 Rozporządzenia,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

d) działalność profilaktyczna w szkołach i placówkach polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 *Ustawy z dnia 11*

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

września 2015 r. o Zdrowiu publicznym; dobór odpowiedniego programu uzależnia się od celu profilaktycznego, który wynika z uprzednio przeprowadzonej diagnozy o której mowa w § 6 ust. 2 Rozporządzenia,

- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 Rozporządzenia, przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 Rozporządzenia.

Wykonanie zadań przyjętych w Programie uzależnia się od wysokości dochodów uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

IV. Realizatorzy Programu:

Komisja oraz Wójt poprzez powołanego przez siebie Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii we współpracy z:

- gminnymi jednostkami oświatowymi,
- Komendą Powiatową Policji w Międzychodzie oraz Komisariatem Policji w Sierakowie,
- Przychodnią Lekarską „SIMED” w Kwilczu,
- SP ZOZ Zakładem Leczenia Uzależnień w Charcicach,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kwilczu,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kwilczu,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie,

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

- Kwileckim Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteką Publiczną w Kwilczu.

V. Źródła i zasady finansowania Programu:

➤ źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. Sposób kontroli realizacji Programu:

1. Sprawozdanie z realizacji Programu przedkładane przez Komisję wspólnie z Pełnomocnikiem Wójtowi, w I kwartale 2022 roku.
2. Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku przygotowywane przez Komisję wspólnie z Pełnomocnikiem na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii ankiety i przedkładane przez Wójta Gminy do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu – Departament Ochrony Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom w I półroczu 2022 roku.

Załącznik Nr 2

Dział 851, Rozdział 85153	Działania	Koszty (zł)
§ 2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - konkurs dla stowarzyszeń w zakresie szkodliwości używania dopalaczy (nagranie videoklipu wraz z kampanią informacyjno – edukacyjną dla mieszkańców gminy)	3.000,00
§ 4170	wynagrodzenie za przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych w szkołach	1.500,00
§ 4210	Zakup materiałów edukacyjnych związanych z zagrożeniem używania dopalaczy	500,00
§ 4300	Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży w szkołach	2.000,00
		7.000,00

UZASADNIENIE

Podstawę prawną rozwiązywania problemów dotyczących narkomanii w Polsce stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz.2050). Ustawa ta zobowiązuje gminę do prowadzenia działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy realizacja zadań, o których mowa wyżej jest prowadzona w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, który uchwała rada gminy.

Przyjęcie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok jest niezbędne dla realizacji określonych w nim celów wychodzących naprzeciw istotnym problemom społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki uzależnień.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Wójt Gminy

Stanisław Mannek